Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B** **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/96/EB**

2003 m. sausio 27 d.

dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų

(OL L 37, 13.2.2003, p. 24)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/108/EB 2003 m. gruodžio 8 d.	L 345	106	31.12.2003

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/96/EB

2003 m. sausio 27 d.

dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([2]),

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ([3]),

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos, atsižvelgdami į 2002 m. lapkričio 8 d. Taikinimo komiteto patvirtintą bendrąjį akto projektą ([4]),

kadangi:

(1) Svarbiausi Bendrijos aplinkos politikos tikslai – išsaugoti, saugoti ir gerinti aplinkos būklę, saugoti žmonių sveikatą bei apdairiai ir racionaliai eikvoti gamtinius išteklius. Ši politika grindžiama atsargumo principu ir nuostatomis, jog reikia imtis prevencinių veiksmų, kad žala aplinkai pirmiausia turėtų būtų atitaisoma ten, kur yra jos šaltinis, ir kad žalą atlygina teršėjas.

(2) Aplinkos ir tvarios plėtros Bendrijos veiklos krypčių ir veiksmų programoje (Penktojoje aplinkos apsaugos veiksmų programoje) ([5]) nurodoma, kad, siekiant įgyvendinti tvarią plėtrą, reikia ženkliai keisti dabartinius plėtotės, gamybos, vartojimo ir elgsenos modelius, bei pasisakoma už tai, kad, *inter alia*, būtų sumažintos gamtinių išteklių naudojimo atliekos bei užtikrinta taršos prevencija. Joje nurodoma, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekos yra viena svarbiausių reguliuotinų sričių, turint omeny atliekų apsaugos, utilizavimo ir saugaus jų šalinimo principų taikymą.

(3) 1996 m. liepos 30 d. Komisijos komunikate dėl Bendrijos atliekų tvarkymo strategijos apžvalgos pabrėžiama, kad ten, kur atliekų susidarymo negalima išvengti, jos turėtų būti pakartotinai naudojamos arba utilizuojamos dėl jų medžiagos arba energijos.

(4) Taryba savo 1997 m. vasario 24 d. rezoliucijoje dėl Bendrijos atliekų tvarkymo strategijos ([6]) pabrėžė, jog būtina gerinti atliekų utilizavimą, siekiant sumažinti šalintinų atliekų kiekį ir taupyti gamtinius išteklius, visų pirma pakartotinai naudojant, perdirbant, kompostuojant ir utilizuojant energiją iš atliekų; Taryba pripažino, kad kiekvienu atveju renkantis atliekų tvarkymo būdą turi būti atsižvelgiama į aplinkos ir ekonominius padarinius, tačiau tol, kol bus pasiekta mokslo ir technikos pažanga ir atliktas išsamesnis gyvavimo ciklo tyrimas, pirmenybė turėtų būti teikiama pakartotiniam atliekų naudojimui ir medžiagų utilizavimui, kiek šie būdai yra saugiausi aplinkai. Taryba taip pat paragino Komisiją kuo greičiau parengti prioritetinių atliekų srautų, taip pat elektros bei elektroninės įrangos atliekų, programos projektų atitinkamą tolesnį tyrimą.

([1]) OL C 365 E, 2000 12 19, p. 184 ir OL C 240 E, 2001 8 28, p. 298.
([2]) OL C 116, 2001 4 20, p. 38.
([3]) OL C 148, 2001 5 18, p. 1.
([4]) 2001 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 34 E, 2002 2 7, p. 115), 2001 m. gruodžio 4 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 110 E, 2002 5 7, p. 1) ir 2002 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje). 2002 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento sprendimas ir 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas.
([5]) OL C 138, 1993 5 17, p. 5.
([6]) OL C 76, 1997 3 11, p. 1.

▼B

(5) Europos Parlamentas 1996 m. lapkričio 14 d. rezoliucijoje [1] paprašė Komisijos pateikti pasiūlymus direktyvoms dėl daugelio prioritetinių atliekų srautų, įskaitant ir elektros bei elektroninės įrangos atliekas, bei šiuose pasiūlymuose nustatyti gamintojo atsakomybės principą. Toje pačioje rezoliucijoje Europos Parlamentas prašo Tarybą ir Komisiją pateikti pasiūlymus, kaip būtų galima sumažinti atliekų kiekį.

(6) 1975 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvoje 75/442/EEB dėl atliekų [2] numatyta, kad konkrečios taisyklės ypatingiems atvejams arba taisyklės, papildančios Direktyvos 75/442/EEB dėl atskirų atliekų rūšių tvarkymo taisykles, gali būti nustatytos atskiromis direktyvomis.

(7) Bendrijoje susidarančių elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekiai sparčiai didėja. Tvarkant atliekas didžiausią susirūpinimą kelia elektros ir elektroninės įrangos (EEĮ) pavojingų komponentų turinys bei nepakankamas EEĮ atliekų perdirbimas.

(8) Valstybėms narėms veikiant individualiai, nebus galima veiksmingai pasiekti, kad pagerėtų EEĮ atliekų tvarkymas. Visų pirma skirtingai taikant gamintojo atsakomybės principą nacionaliniu mastu, gali pasireikšti ženklūs ūkio subjektams tenkančios finansinės naštos skirtumai. Vykdant skirtingas EEĮ atliekų tvarkymo nacionalines strategijas, trukdoma veiksmingai įgyvendinti atliekų perdirbimo strategijas. Dėl to esminiai kriterijai turėtų būti nustatyti Bendrijos lygiu.

(9) Šios direktyvos nuostatos turėtų būti taikomos produktams ir gamintojams nepriklausomai nuo pardavimo būdo, įskaitant ir nuotolinį bei elektroninį pardavimą. Šiuo atžvilgiu siekiant, kad kitiems platinimo kanalams dėl šios direktyvos nuostatų netektų patirti su EEĮ atliekomis susijusių išlaidų, kai įranga buvo parduota nuotoliniu arba elektroniniu būdu, nuotolinio arba elektroninio pardavimo kanalus naudojančių gamintojų ir platintojų įsipareigojimai turėtų būti kiek įmanoma vienodesni ir įgyvendinami vienodai.

(10) Ši direktyva turėtų apimti visą vartotojų naudojamą elektros ir elektroninę įrangą bei profesionaliam naudojimui skirtą elektros ir elektroninę įrangą. Ši direktyva turėtų būti taikoma nepažeidžiant saugos ir sveikatos reikalavimus reglamentuojančių Bendrijos teisės aktų, ginančių visus su EEĮ atliekomis susiduriančius subjektus, bei nepažeidžiant konkrečių Bendrijos atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų, visų pirma 1991 m. kovo 18 d. Tarybos direktyvos 91/157/EEB dėl baterijų ir akumuliatorių, turinčių tam tikrų pavojingų medžiagų [3].

(11) Direktyva 91/157/EEB turi būti kuo greičiau persvarstyta, visų pirma atsižvelgiant į šią direktyvą.

(12) Šia direktyva nustatoma gamintojo atsakomybė yra viena iš priemonių skatinti elektros ir elektroninės įrangos kūrimą ir gamybą visapusiškai įvertinant ir skatinant jos remontą, galimybę ją modernizuoti, pakartotinai naudoti, išardyti ir perdirbti.

(13) Siekdamos užtikrinti grąžinant ir tvarkant EEĮ atliekas dalyvaujančio gamintojo personalo saugumą ir sveikatą, valstybės narės, remdamosi nacionaliniais ir Bendrijos teisės aktais dėl saugumo ir sveikatos apsaugos reikalavimų, turėtų nustatyti sąlygas, kuriomis platintojai gali atsisakyti priimti atliekas atgal.

(14) Valstybės narės turėtų skatinti elektros ir elektroninės įrangos kūrimą ir gamybą, kai numatomas ir palengvinamas jos išmonta-

---

[1] OL C 362, 1996 12 2, p. 241.
[2] OL L 194, 1975 7 25, p. 47. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 96/350/EB (OL L 135, 1996 6 6, p. 32).
[3] OL L 78, 1991 3 26, p. 38. Direktyva su pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 98/101/EB (OL L 1, 1999 1 5, p. 1).

▼B

vimas ir utilizavimas, ypač pakartotinis EEĮ atliekų, jų komponentų ir medžiagų naudojimas ir perdirbimas. Gamintojai neturėtų naudoti išskirtinių konstrukcinių ypatumų ar gamybos procesų, kurie neleistų pakartotinai naudoti EEĮ atliekų, nebent tokie konstrukciniai ypatumai ar gamybos procesai pasižymi išskirtiniais privalumais, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos ir (arba) saugumo reikalavimų srityse.

(15) Siekiant užtikrinti specialų EEĮ atliekų apdorojimą ir perdirbimą, keliama būtina sąlyga – jas rinkti atskirai siekiant Bendrijoje užtikrinti užsibrėžtą žmonių sveikatos ir gamtos apsaugos lygį. Vartotojai turi aktyviai prisidėti prie sėkmingo tokių atliekų surinkimo ir turėtų būti skatinami grąžinti EEĮ atliekas. Šiuo tikslu grąžinant EEĮ atliekas turėtų būti įdiegti patogūs įrenginiai, įskaitant surinkimo punktus viešose vietose, kad privatūs namų ūkiai galėtų grąžinti atliekas bent jau nemokamai.

(16) Kad Bendrijoje būtų pasiektas užsibrėžtas apsaugos lygis ir suderinti aplinkos apsaugos tikslai, valstybės narės turėtų patvirtinti atitinkamas priemones, kad EEĮ atliekos kuo rečiau būtų šalinamos kaip nerūšiuotos komunalinės atliekos ir būtų pasiektas aukštas atskiro EEĮ atliekų surinkimo lygis. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės siektų sukurti veiksmingas tokių atliekų surinkimo sistemas, turėtų būti reikalaujama, kad jose būtų pasiektas aukštas EEĮ atliekų surinkimo iš namų ūkių lygis.

(17) Specialus EEĮ atliekų tvarkymas būtinas siekiant, kad teršalai nepasklistų į perdirbtą medžiagą ar atliekų srautą. Toks apdorojimas yra veiksmingiausia priemonė užtikrinti, kad bus laikomasi užsibrėžto Bendrijos aplinkos apsaugos lygio. Bet kuri organizacija ar įmonė, vykdanti perdirbimo ar apdorojimo operacijas, turėtų laikytis minimalių standartų, kad būtų išvengta neigiamų EEĮ atliekų tvarkymo padarinių aplinkai. Turėtų būti naudojamos geriausiai prieinamos apdorojimo, utilizavimo ir perdirbimo technologijos, jei jomis užtikrinama žmonių sveikatos ir aplinkos apsauga. Geriausiai prieinamos apdorojimo, utilizavimo ir perdirbimo technologijos gali būti išsamiau apibrėžiamos Direktyvoje 96/61/EB nustatyta tvarka.

(18) Kai galima, pirmenybė turėtų būti teikiama EEĮ atliekų ir jos komponentų, smulkių sudedamųjų dalių ir komplektavimo gaminių pakartotiniam naudojimui. Kai pakartotinas naudojimas yra nepageidautinas, visos atskirai surinktos EEĮ atliekos turėtų būti siunčiamos utilizuoti; šio proceso metu turi būti atliekamas aukšto lygio jų perdirbimas ir utilizavimas. Be to, gamintojai turėtų būti skatinami integruoti perdirbtą medžiagą į naują įrangą.

(19) Pagrindiniai EEĮ atliekų tvarkymo finansavimo principai turi būti nustatyti Bendrijos lygiu, o finansavimo planai turi padėti užtikrinti aukštus atliekų surinkimo lygius ir įgyvendinti gamintojo atsakomybės principą.

(20) Privačių namų ūkių elektros ir elektroninės įrangos naudotojams turėtų būti sudaryta galimybė grąžinti EEĮ atliekas bent jau nemokamai. Todėl gamintojai turėtų finansuoti atliekų surinkimą iš surinkimo įrenginių, taip pat EEĮ atliekų apdorojimą, utilizavimą ir šalinimą. Kad gamintojo atsakomybės samprata turėtų maksimalų efektą, kiekvienas gamintojas turėtų būti atsakingas už atliekų, gautų iš savo pagamintų produktų, tvarkymo finansavimą. Gamintojui turėtų būti leidžiama pasirinkti, kaip įgyvendinti šį įsipareigojimą – individualiai ar prisijungus prie kolektyvinio plano. Išleisdamas produktą į rinką kiekvienas gamintojas turėtų suteikti finansinę garantiją, kad neliktų „niekieno“ produktų, kurių EEĮ atliekų tvarkymo kaštai tenka visuomenei ar kitiems gamintojams. Atsakomybę finansuoti istorinių atliekų tvarkymą turėtų prisiimti visi veikiantys gamintojai sudarydami kolektyvinius finansavimo planus, prie kurių proporcingai prisideda visi gamintojai, esantys rinkoje tuo metu, kai atsiranda kaštai. Į kolek-

▼B

tyvinius finansavimo planus taip pat turėtų būti įtraukiami ir smulkūs gamintojai, importuotojai ir naujai pasirodę dalyviai. Pereinamojo laikotarpio metu gamintojams turėtų būti leidžiama parduodant naujus produktus pirkėjams savanoriškai rodyti istorinių atliekų surinkimo, apdorojimo ir aplinkai tinkamo šalinimo kaštus. Šia nuostata besinaudojantys gamintojai turėtų garantuoti, kad minimi kaštai neviršija faktinių sąnaudų.

(21) Siekiant sėkmingai rinkti EEĮ atliekas, vartotojams būtina pranešti, kad reikalaujama neišmesti EEĮ atliekų į nerūšiuotas komunalines atliekas bei rinkti EEĮ atliekas atskirai, taip pat priminti apie surinkimo sistemas bei jų vaidmenį tvarkant EEĮ atliekas. Pateikiant šią informaciją turėtų būti tinkamai pažymėta elektros ir elektroninė įranga, kuri gali patekti į šiukšlių dėžes arba panašias komunalinių atliekų surinkimo vietas.

(22) Informacija apie komponentų ir medžiagų identifikavimą, kurią turi teikti gamintojai, yra svarbi skatinant EEĮ atliekų tvarkymą, ypač jų apdorojimą ir utilizavimą (perdirbimą).

(23) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kontrolės ir monitoringo infrastruktūra leistų stebėti, ar teisingai įgyvendinama ši direktyva atsižvelgiant, *inter alia*, į 2001 m. balandžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją 2001/331/EB, nustatančią minimalius aplinkosauginių tikrinimų valstybėse narėse kriterijus ([1]).

(24) Kad būtų galima stebėti, kaip įgyvendinami šios direktyvos tikslai, reikalinga informacija apie išleistos į Bendrijos rinką elektros ir elektroninės įrangos svorį arba, jei to negalima nurodyti, apie jos vienetų skaičių bei EEĮ atliekų, sukauptų laikantis šios direktyvos, rinkimo, pakartotinio naudojimo (kiek įmanoma nurodant ir neišardytų prietaisų galimo pakartotinio naudojimo), utilizavimo (perdirbimo) ir eksportavimo mastą.

(25) Valstybės narės gali nuspręsti įgyvendinti tam tikras šios direktyvos nuostatas remdamosi susitarimais tarp kompetentingų institucijų ir atitinkamų ekonomikos sektorių, jei įvykdomi tam tikri reikalavimai.

(26) Šios direktyvos tam tikrų nuostatų, IA priede pateiktoms kategorijoms priskirtų produktų sąrašo, EEĮ atliekų medžiagų ir komponentų atrankinio apdorojimo, EEĮ atliekų saugojimo ir apdorojimo reikalavimų bei EEĮ žymėjimo ženklo suderinimą su mokslo ir technikos pažanga turėtų vykdyti Komisija komitetuose nustatyta tvarka.

(27) Priemonės, reikalingos šiai direktyvai įgyvendinti, turėtų būti priimtos laikantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ([2]),

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslai

Šia direktyva pirmiausia siekiama užkirsti kelią elektros ir elektroninės įrangos atliekoms, taip pat siekiama pakartotinai naudoti, perdirbti ir kitaip utilizuoti tokias atliekas, kad būtų sumažintos šalinamų atliekų apimtys. Šia direktyva taip pat siekiama gerinti visų ūkio subjektų, dalyvaujančių bet kuriame elektros ir elektroninės įrangos naudojimo etape, aplinkosaugos veiklą, pavyzdžiui, gamintojų, platintojų ir vartotojų, ypač tų ūkio subjektų, kurie tiesiogiai susiję su elektros ir elektroninės įrangos atliekų apdorojimu.

([1]) OL L 118, 2001 4 27, p. 41.
([2]) OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma IA priede nurodytoms kategorijoms priklausančiai elektros ir elektroninei įrangai, jeigu ši įranga nepriklauso tai įrangos rūšiai, kuriai ši direktyva nėra taikoma. IB priede pateiktas sąrašas produktų, kurie priklauso IA priede nurodytoms kategorijoms.

2. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant Bendrijos saugumo ir sveikatos apsaugos teisės aktų bei konkrečių Bendrijos teisės aktų, reglamentuojančių atliekų tvarkymą.

3. Į šią direktyvą neįtraukiama įranga, susijusi su valstybių narių saugumo pagrindinių interesų apsauga, taip pat ginklai, amunicija ir karo reikmenys. Tačiau ši nuostata netaikoma gaminiams, kurie nėra skirti išskirtinai karo reikmėms.

3 straipsnis

Sąvokos

Šioje direktyvoje vartojamos tokios sąvokos:

a) „elektros ir elektroninė įranga“, arba „EEĮ“ – įranga, kuriai tinkamai funkcionuoti reikalinga elektros srovė arba elektromagnetiniai laukai, bei įranga, skirta kurti, perduoti arba išmatuoti tokias sroves ar laukus, priklausanti IA priede nurodytoms kategorijoms ir skirta naudoti su ne didesne kaip 1 000 V įtampa esant kintamajai srovei ir su ne didesne kaip 1 500 V įtampa esant nuolatinei srovei;

b) „elektros ir elektroninės įrangos atliekos“, arba „EEĮ atliekos“ – elektros arba elektroninė įranga, kuri, kaip apibrėžta Direktyvos 75/442/EEB 1 straipsnio a punkte, yra atliekos, įskaitant visus komponentus, smulkias sudedamąsias dalis ir komplektavimo gaminius, kurie sudaro produkto dalį jį išardant;

c) „prevencija“ – priemonės, kuriomis siekiama sumažinti EEĮ atliekų bei jose esančių medžiagų ir komponentų kiekį bei jų daromą žalą aplinkai;

d) „pakartotinis naudojimas“ – bet kuri operacija, kai EEĮ atliekos arba jų komponentai naudojami toms pačioms reikmėms, kurioms jie buvo numatyti, įskaitant ir įrangos ar jos komponentų, grąžintų į surinkimo punktus, platintojams, perdirbėjams ar gamintojams, tolesnį naudojimą;

e) „perdirbimas“ – atliekų medžiagų pakartotinis perdirbimas gamybos proceso metu, kad jos būtų naudojamos pirminėms arba kitokioms reikmėms, tačiau nenaudojant energijos gavybos, kuomet naudojamos degiosios atliekos, kurias tiesiogiai deginant su kitomis arba be kitų atliekų išsiskyrusi šiluma yra būdas energijai išgauti;

f) „utilizavimas“ – bet kuri Direktyvos 75/442/EEB IIB priede nurodyta operacija;

g) „šalinimas“ – bet kuri Direktyvos 75/442/EEB IIA priede nurodyta operacija;

h) „apdorojimas“ – bet kuri veikla, vykdoma po to, kai EEĮ atliekos buvo perduotos į teršalų valymo, išrinkimo, smulkinimo, utilizavimo arba paruošimo šalinti įrenginius, ir bet kuri kitokia operacija, vykdoma siekiant utilizuoti ir (arba) pašalinti EEĮ atliekas;

i) „gamintojas“ – bet kuris asmuo, kuris, nepriklausomai nuo pardavimo būdo, įskaitant ir 1997 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/7/EB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su nuotolinės prekybos sutartimis ([1]), numatytą nuotolinių ryšių naudojimą:

([1]) OL L 144, 1997 6 4, p. 19.

▼B

i) gamina ir parduoda elektros ir elektroninę įrangą su savo firminiu ženklu;

ii) perparduoda su savo firminiu ženklu iš kitų tiekėjų gautą įrangą; perpardavėjas nelaikomas gamintoju, jei, kaip nurodyta i papunktyje, ant įrangos yra gamintojo firminis ženklas; arba

iii) užsiima profesionaliu elektros ar elektroninės įrangos importu ar eksportu į valstybę narę.

Asmenys, kurie pagal bet kurias finansavimo sutartis užsiima tik finansavimu, nelaikomi gamintojais, išskyrus atvejus, kai jie veikia ir kaip gamintojai, kaip numatyta i – iii papunkčiuose;

j) „platintojas“ – bet kuris asmuo, komerciniais pagrindais tiekiantis elektros ar elektroninę įrangą ją besirengiančiai naudoti šaliai;

k) „EEĮ atliekos iš privačių namų ūkių“ – EEĮ atliekos, gaunamos iš privačių namų ūkių bei iš komercinių, pramoninių, institucinių ir kitų šaltinių, kurios savo pobūdžiu ir kiekiu yra panašios į atliekas, gautas iš privačių namų ūkių;

l) „pavojinga medžiaga ar preparatas“ – bet kuri medžiaga ar preparatas, kurie pagal Tarybos direktyvą 67/548/EEB ([1]) arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/45/EB ([2]) turi būti laikomi pavojingais;

m) „finansinė sutartis“ – bet kuri sutartis ar susitarimas, susiję su bet kokia įranga dėl paskolos, nuomos, išnuomojimo arba atidėto mokėjimo, nepriklausomai nuo to, ar šios sutarties ar susitarimo arba bet kurios antrinės sutarties ar susitarimo sąlygos numato, kad ši įranga bus ar gali būti perduodama kito asmens nuosavybėn.

4 straipsnis

Produkto projektas

Valstybės narės skatina tokią elektros ir elektroninės įrangos projektavimą ir gamybą, kad būtų numatytas ir palengvintas EEĮ atliekų, jų komponentų ir medžiagų išmontavimas ir utilizavimas, ypač jų pakartotinis panaudojimas ir perdirbimas. Tokiu atveju valstybės narės imasi adekvačių priemonių, kad gamintojai taikydami išskirtinius projektavimo ypatumus arba vykdydami gamybos procesus, neužkirstų kelio pakartotiniam EEĮ atliekų panaudojimui, išskyrus atvejus, kai tokie išskirtiniai projektavimo ypatumai ar gamybos procesai turi išskirtinių privalumų, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos ir (arba) saugumo reikalavimų srityje.

5 straipsnis

Atskiras surinkimas

1. Valstybės narės patvirtina atitinkamas priemones, kad EEĮ atliekos kuo rečiau būtų šalinamos kaip nerūšiuotos komunalinės atliekos ir būtų pasiektas aukštas atskiro EEĮ atliekų surinkimo lygis.

2. Dėl EEĮ atliekų, gautų iš privačių namų ūkių, valstybės narės užtikrina, kad iki 2005 m. rugpjūčio 13 d.:

a) būtų įdiegtos sistemos, leisiančios galutiniams atliekų turėtojams ir platintojams grąžinti tokias atliekas bent jau nemokamai. Valstybės narės, visų pirma atsižvelgdamos į gyventojų tankumą, užtikrina, kad būtų įrengti ir gyventojams prieinami reikalingi surinkimo įrenginiai;

([1]) OL 196, 1967 8 16, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/59/EB (OL L 225, 2001 8 21, p. 1).
([2]) OL L 200, 1999 7 30, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/60/EB (OL L 226, 2001 8 22, p. 5).

▼B

b) pristatantiems naują produktą platintojams tenka atsakomybė užtikrinti, kad tokias atliekas bus galima grąžinti platintojui bent jau nemokamai pagal principą „vienas už vieną“ jei tik įranga yra tos pačios rūšies ir atlieka tas pačias funkcijas kaip ir pristatytoji įranga. Valstybės narės gali nesilaikyti šios nuostatos, jei jos užtikrina, kad dėl to EEĮ atliekų grąžinimas galutiniam jų turėtojui nebus apsunkintas ir kad galutinis turėtojas galės naudotis šiomis atliekų surinkimo sistemomis bent jau nemokamai. Pasinaudojusios šia nuostata valstybės narės apie tai praneša Komisijai;

c) nepažeidžiant a ir b punktų nuostatų, gamintojams leidžiama įdiegti ir tvarkyti individualias ir (arba) kolektyvines EEĮ atliekų iš privačių namų ūkių grąžinimo sistemas, jei jos atitinka šioje direktyvoje nustatytus tikslus;

d) atsižvelgiant į Bendrijos sveikatos apsaugos ir saugumo standartus, EEĮ atliekos, kurios dėl užterštumo kelia grėsmę personalo saugumui ir sveikatai, pagal a ir b punktus gali būti nepriimamos. Tokioms EEĮ atliekoms valstybės narės parengia konkrečią tvarką.

Valstybės narės gali numatyti specialią EEĮ atliekų grąžinimo pagal a ir b punktus tvarką, jei įrangoje nėra pagrindinių komponentų arba įrangoje yra kitokių negu EEĮ atliekų.

3. Jei yra kitokių EEĮ atliekų nei EEĮ atliekos iš privačių namų ūkių, valstybės narės, nepažeisdamos 9 straipsnio, užtikrina, kad gamintojai arba jų vardu veikiančios trečiosios šalys pasirūpintų tokių atliekų surinkimu.

4. Valstybės narės užtikrina, kad visos pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis surinktos EEĮ atliekos būtų gabenamos į apdorojimo įrenginius, kurių veikla reglamentuojama 6 straipsniu, išskyrus tuos atvejus, kai pakartotinai naudojami neišardyti prietaisai. Valstybės narės užtikrina, kad pakartotinai naudojant atliekas, kaip yra numatyta, nebūtų apeinama ši direktyva, ypač jos 6 ir 7 straipsniai. Atskirai sukauptos EEĮ atliekos surenkamos ir gabenamos taip, kad būtų pasirinktas tinkamiausias tų komponentų ar visų prietaisų, kurie gali būti pakartotinai naudojami ar perdirbami, pakartotinis naudojimas ar perdirbimas,.

5. Nepažeisdamos šio straipsnio 1 dalies, valstybės narės užtikrina, kad vėliausiai iki 2006 m. gruodžio 31 d. per metus iš privačių namų ūkių būtų vidutiniškai surenkama ne mažiau kaip po keturis kilogramus EEĮ atliekų vienam gyventojui.

Atsižvelgdami į techninę ir ekonominę valstybių narių patirtį, Europos Parlamentas ir Taryba Komisijos pasiūlymu nustato naują privalomą surinktinų atliekų kiekio normą iki 2008 m. gruodžio 31 d. Ji gali būti išreikšta ankstesniais metais privatiems namų ūkiams parduotos elektros ir elektroninės įrangos kiekio procentiniu dydžiu.

6 straipsnis

Apdorojimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojai arba jų vardu veikiančios trečiosios šalys pagal Bendrijos teisės aktų reikalavimus įrengtų EEĮ atliekų apdorojimo sistemas, taikančias optimaliausius apdorojimo, utilizavimo ir perdirbimo metodus. Šias sistemas gamintojai gali įdiegti individualiai ir (arba) kolektyviai. Pagal Direktyvos 75/442/EEB 4 straipsnį apdorojimo metu turi būti bent pašalinami visi skysčiai ir vykdomas atrankinis apdorojimas, kaip numatyta tos direktyvos II priede.

14 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka į II priedą gali būti įtrauktos kitos apdorojimo technologijos, užtikrinančios bent tokį pat žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.

Siekdamos užtikrinti aplinkos apsaugą valstybės narės gali nustatyti surinktų EEĮ atliekų apdorojimo minimalius kokybės standartus. Vals-

▼B

tybės narės, nusprendusios parengti tokius kokybės standartus, apie tai praneša Komisijai, kuri šiuos standartus paskelbia.

2. Valstybės narės užtikrina, kad, kaip numatyta Direktyvos 75/442/EEB 9 ir 10 straipsniuose, bet kuri apdorojimo operacijas atliekanti organizacija ar įmonė gautų kompetentingų institucijų leidimą.

Nuo Direktyvos 75/442/EEB 11 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyto reikalavimo gauti leidimą nukrypti leidžiančią nuostatą galima taikyti EEĮ atliekų utilizavimo operacijoms, jei prieš registravimą kompetentingos institucijos atlieka patikrinimą ir užtikrina, kad laikomasi Direktyvos 75/442/EEB 4 straipsnio.

Patikrinimo metu patikrinama:

a) numatomų apdoroti atliekų rūšys ir kiekiai;

b) bendrieji techniniai reikalavimai, kurių turi būti laikomasi;

c) atsargumo priemonės, kurių turi būti imtasi.

Patikrinimai atliekami ne rečiau kaip kartą per metus, o apie jų rezultatus valstybės narės praneša Komisijai.

3. Valstybės narės užtikrina, kad bet kuri apdorojimo operacijas vykdanti organizacija ar įmonė saugotų ir apdorotų EEĮ atliekas pagal III priede nurodytus techninius reikalavimus.

4. Valstybės narės užtikrina, kad išduodant šio straipsnio 2 dalyje nurodytus leidimus arba registruojant būtų laikomasi visų sąlygų, reikalingų įvykdyti šio straipsnio 1 ir 3 dalies reikalavimus ir siekiant 7 straipsnyje išdėstytų utilizavimo tikslų.

5. Apdorojimo operacijos gali būti atliekamos ir už atitinkamos valstybės narės ar Bendrijos teritorijos ribų, jei transportuojant EEĮ atliekas laikomasi 1993 m. vasario 1 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 259/93 dėl atliekų vežimo Europos bendrijos viduje, į Bendriją ir iš jos priežiūros ir kontrolės ([1]).

Iš Bendrijos eksportuojamos EEĮ atliekos laikantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 259/93, 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1420/1999, nustatančio bendrąsias taisykles ir tvarką, taikytinas kai kurių rūšių atliekų vežimui į kai kurias EBPO nepriklausančias šalis ([2]), ir 1999 m. liepos 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1547/1999 ([3]), pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 259/93 nustatančio kontrolės tvarką, reglamentuojančią tam tikrų rūšių atliekų vežimą į tam tikras šalis, kurioms netaikomas EBPO sprendimas C(92)39 (galutinis), įskaitomos tik vykdant šios direktyvos 7 straipsnio 1 ir 2 dalių įsipareigojimus bei surinkimo normas, jei eksportuotojas gali įrodyti, kad atliekų utilizavimo, pakartotinio naudojimo ir (arba) perdirbimo operacija buvo vykdoma laikantis šios direktyvos reikalavimams lygiaverčių sąlygų.

6. Valstybės narės skatina organizacijas ar įmones, vykdančias apdorojimo operacijas pagal 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ([4]).

([1]) OL L 30, 1993 2 6, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2557/2001 (OL L 349, 2001 12 31, p. 1).

([2]) OL L 166, 1999 7 1, p. 6. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2243/2001 (OL L 303, 2001 11 20, p. 11).

([3]) OL L 185, 1999 7 17, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2243/2001.

([4]) OL L 114, 2001 4 24, p. 1.

▼B

7 straipsnis

Utilizavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad gamintojai arba jų vardu veikiančios trečiosios šalys laikydamosi Bendrijos teisės aktų reikalavimų individualiai ar kolektyviai įrengtų pagal 5 straipsnį atskirai sukauptų EEĮ atliekų utilizavimo sistemas. Valstybės narės pirmenybę teikia pakartotiniam neišardytų prietaisų naudojimui. Iki šio straipsnio 4 dalyje nustatytos datos tokie prietaisai neįtraukiami skaičiuojant 2 dalyje nustatytas surinkimo normas.

2. Pagal 6 straipsnio nuostatas išsiųstų apdoroti EEĮ atliekų atžvilgiu valstybės narės užtikrina, kad iki 2006 m. gruodžio 31 d. gamintojai įvykdytų tokias normas:

a) IA priedo 1–10 kategorijoms priskirtoms EEĮ atliekoms

   — utilizavimo norma didinama iki ne mažiau kaip 80 % vidutinio svorio, ir

   — komponentų, medžiagų ir turinio pakartotinis panaudojimas ir perdirbimas didinamas iki ne mažiau kaip 75 % vieno prietaiso vidutinio svorio;

b) IA priedo 3 ir 4 kategorijoms priskirtoms EEĮ atliekoms

   — utilizavimo norma didinama iki ne mažiau kaip 75 % vieno prietaiso vidutinio svorio, ir

   — komponentų, medžiagų ir turinio pakartotinis panaudojimas ir perdirbimas didinamas iki ne mažiau kaip 65 % vieno prietaiso vidutinio svorio;

c) IA priedo 2, 5, 6, 7 ir 9 kategorijoms priskirtoms EEĮ atliekoms

   — utilizavimo norma didinama iki ne mažiau kaip 70 % vieno prietaiso vidutinio svorio, ir

   — komponentų, medžiagų ir turinio pakartotinis panaudojimas ir perdirbimas didinamas iki ne mažiau kaip 50 % vieno prietaiso vidutinio svorio;

d) dujošvyčių lempų komponentų, medžiagų ir turinio pakartotinio panaudojimo ir perdirbimo norma siekia ne mažiau kaip 80 % lempų svorio.

3. Kad būtų galima suskaičiuoti šias normas, valstybės narės užtikrina, kad gamintojai ar jų vardu veikiančios trečiosios šalys apskaitytų EEĮ atliekų masę, komponentus, medžiagas ar turinį, kai jie patenka (įvedami) į apdorojimo įrenginį ir grįžta (išimami) iš jo ir (arba) kai patenka (įvedami) į utilizavimo ar perdirbimo įrenginį.

Komisija 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtina išsamias taisykles, pagal kurias bus stebima, kaip valstybės narės laikosi šio straipsnio 2 dalyje nustatytų normų, taip pat medžiagų aprašymo reikalavimų. Komisija pateikia šį dokumentą iki 2004 m. rugpjūčio 13 d.

4. Europos Parlamentas ir Taryba Komisijos pasiūlymu nustato naujas atliekų utilizavimo ir pakartotinio naudojimo (perdirbimo) normas, taip pat atitinkamų neišardytų prietaisų bei IA priedo 8 kategorijai priskirtų produktų pakartotinio naudojimo normas iki 2008 m. gruodžio 31 d. Tai daroma įvertinus naudojamos elektros ir elektroninės įrangos teigiamą poveikį aplinkai, kaip antai dėl pažangos medžiagų ir technologijų srityse pasiektą našesnį išteklių įsisavinimą. Taip pat atsižvelgiama į pakartotinio naudojimo, utilizavimo ir perdirbimo, produktų ir medžiagų srityje pasiektą techninę pažangą bei valstybių narių bei pramonės įgytą patirtį.

5. Valstybės narės skatina naujų utilizavimo, perdirbimo ir apdorojimo technologijų kūrimą.

▼B

8 straipsnis

EEĮ atliekų iš privačių namų ūkių tvarkymo finansavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad iki 2005 m. rugpjūčio 13 d. gamintojai numatytų bent jau pagal 5 straipsnio 2 dalį įrengtuose surinkimo įrenginiuose sukauptų EEĮ atliekų iš privačių namų ūkių surinkimo, apdorojimo, utilizavimo ir aplinkai tinkamo šalinimo finansavimą.

2. Produktų, kurie bus išleisti į rinką po 2005 m. rugpjūčio 13 d., atžvilgiu kiekvienas gamintojas yra atsakingas už šio straipsnio 1 dalyje nurodytų operacijų, vykdomų su jo produktų atliekomis, finansavimą. Gamintojas gali nuspręsti, ar šį įsipareigojimą jis vykdys individualiai, ar prisijungdamas prie kolektyvinio plano.

Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienas gamintojas išleisdamas produktą į rinką pateiktų garantiją, rodančią, kad visų EEĮ atliekų tvarkymas bus finansuojamas, ir kad gamintojai aiškiai žymėtų savo produktus, kaip numatyta 11 straipsnio 2 dalyje. Šia garantija užtikrinama, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos ir su šiuo produktu susijusios operacijos bus finansuojamos. Garantija gali būti suteikiama tokiomis formomis: gamintojui dalyvaujant atitinkamuose EEĮ atliekų tvarkymo finansavimo planuose, apdraudžiant perdirbimo procesus arba užblokuojant banko sąskaitą.

Atliekų surinkimo, apdorojimo arba aplinkai tinkamo šalinimo kaštai parduodant naujus produktus atskirai pirkėjams nepateikiami.

3. Iki šio straipsnio 1 dalyje nurodytos datos į rinką išleistų produktų EEĮ atliekų (istorinių atliekų) tvarkymo kaštų finansavimo atsakomybę užtikrina viena ar kelios sistemos, prie kurių visi tuo metu, kai atsiranda atitinkami kaštai, rinkoje dalyvaujantys gamintojai prisideda proporcingai, pavyzdžiui, proporcingai jų užimamai tam tikros įrangos rūšies rinkos daliai.

Valstybės narės užtikrina, kad aštuonerių metų (10 metų IA priede nurodytai 1 kategorijai) pereinamuoju laikotarpiu nuo šios direktyvos įsigaliojimo parduodant naujus produktus gamintojams būtų leidžiama parodyti pirkėjams atliekų surinkimo, apdorojimo ir aplinkai tinkamo šalinimo kaštus. Minėtieji kaštai neviršija faktiškai patirtų kaštų.

4. Valstybės narės užtikrina, kad nuotolinėmis ryšių priemonėmis elektros ir elektroninę įrangą pristatantys gamintojai taip pat laikytųsi šiame straipsnyje išdėstytų reikalavimų įrangai, tiekiamai į valstybę narę, kurioje gyvena šios įrangos pirkėjas.

▼M1

9 straipsnis

Iš kitų naudotojų, išskyrus privačius namų ūkius, gautų EEĮ atliekų finansavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad iki 2005 m. rugpjūčio 13 d. iš kitų naudotojų, išskyrus privačius namų ūkius, gautų EEĮ atliekų, kurios susidaro iš produktų, išleistų į rinką po 2005 m. rugpjūčio 13 d., surinkimo, apdorojimo, utilizavimo ir aplinkai tinkamo šalinimo finansavimą garantuotų gamintojai.

Valstybės narės užtikrina, kad iki 2005 m. rugpjūčio 13 d. EEĮ atliekų, kurios susidaro iš produktų, išleistų į rinką iki 2005 m. rugpjūčio 13 d. (istorinės atliekos), tvarkymo kaštų finansavimas atitinka trečiame ir ketvirtame papunkčiuose išdėstytą tvarką.

Už istorinių atliekų, kurias pakeičia nauji ekvivalentiški produktai ar tas pačias funkcijas atliekantys nauji produktai, kaštų finansavimą atsakingi tų produktų gamintojai, juos tiekdami. Valstybės narės gali alternatyviai nustatyti, kad naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius, taip pat gali būti iš dalies ar visiškai atsakingi už šį finansavimą.

Už kitų istorinių atliekų kaštų finansavimą atsakingi naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius.

▼M1

2. Nepažeisdami šios direktyvos, gamintojai ir naudotojai, išskyrus privačius namų ūkius, gali sudaryti susitarimus, numatančius kitus finansavimo būdus.

▼B

10 straipsnis

Informacija naudotojams

1. Valstybės narės užtikrina, kad elektros ir elektroninės įrangos naudotojams privačiuose namų ūkiuose būtų suteikiama reikalinga informacija apie:

a) reikalavimą neatsikratyti EEĮ atliekomis kaip nerūšiuotomis komunalinėmis atliekomis ir kaupti tokias EEĮ atliekas atskirai;

b) atliekų grąžinimo ir surinkimo sistemas, kuriomis jie gali naudotis;

c) jų vaidmenį prisidedant prie EEĮ atliekų pakartotinio naudojimo, perdirbimo ir kitų utilizavimo formų;

d) potencialius padarinius gamtai ir žmonių sveikatai dėl elektros ir elektroninėje įrangoje esančių pavojingų medžiagų;

e) IV priede pateikto ženklo reikšmę.

2. Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, kad vartotojai dalyvautų kaupiant EEĮ atliekas, ir skatina juos prisidėti prie atliekų pakartotinio naudojimo, apdorojimo ir utilizavimo.

3. Siekdamos, kad kuo mažiau EEĮ atliekų būtų šalinama kaip nerūšiuotos komunalinės atliekos, ir skatindamos jų atskirą kaupimą, valstybės narės užtikrina, kad gamintojai IV priede parodytu ženklu tinkamai pažymėtų po 2005 m. rugpjūčio 13 d. į rinką išleidžiamą elektros ir elektroninę įrangą. Išskirtiniais atvejais, kai to reikalauja produkto dydis ar funkcinė paskirtis, ženklas spausdinamas ant elektros ir elektroninės įrangos pakuotės, naudojimo instrukcijos ir garantijos.

4. Valstybės narės gali reikalauti, kad šio straipsnio 1–3 dalyse nurodytą visą ar kai kurią informaciją gamintojai ir (arba) pateiktų platintojai, pavyzdžiui, naudojimo instrukcijoje arba pardavimo vietoje.

11 straipsnis

Informacija apdorojimo įrenginiams

1. Siekdamos, kad būtų skatinamas EEĮ atliekų pakartotinis panaudojimas bei teisingas ir aplinkai tinkamas jų apdorojimas, taip pat jų priežiūra, patobulinimas, atnaujinimas ir perdirbimas, valstybės narės imasi reikalingų priemonių užtikrinti, kad gamintojai ant kiekvienos naujos į rinką išleistos EEĮ rūšies per vienerius metus po įrangos išleidimo į rinką pateiktų informaciją apie jos pakartotinį naudojimą ir apdorojimą. Priklausomai nuo to, kiek tokia informacija reikalinga pakartotinio panaudojimo centrams, apdorojimo ir perdirbimo įrenginiams, kad būtų laikomasi šios direktyvos nuostatų, šioje informacijoje nurodomi skirtingi EEĮ komponentai ir medžiagos, taip pat pavojingų medžiagų ir preparatų buvimo vieta EEĮ. EEĮ gamintojai pateikia šią informaciją pakartotinio naudojimo centrams, apdorojimo ir perdirbimo įrenginiams žinynų forma arba per elektronines komunikacijos priemones (pavyzdžiui, CD-ROM, operatyviąsias paslaugas).

2. Valstybės narės užtikrina, kad ant elektros ar elektrininio prietaiso, išleisto į rinką po 2005 m. rugpjūčio 13 d., būtų aiškus prietaiso gamintoją identifikuojantis ženklas. Be to, siekiant nustatyti tikslią datą, kada prietaisas išleistas į rinką, ant prietaiso esančioje žymoje turi būti nurodyta, kad jis buvo išleistas į rinką po 2005 m. rugpjūčio 13 d. Šiuo tikslu Komisija remia Europos standartų rengimą.

▼B

12 straipsnis

Informacijos ir ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės kasmet sudaro gamintojų registrą ir renka informaciją, taip pat pagrįstus apskaičiavimus apie į jų rinką išleistą elektros ir elektroninės įrangos kiekį ir kategorijas, surinktas visais įmanomais būdais, pakartotinai panaudotas, perdirbtas ir utilizuotas valstybių narių teritorijoje, bei informaciją apie sukauptas eksportuotas atliekas nurodant jų svorį, arba, jei tai neįmanoma, jų skaičių.

Valstybės narės užtikrina, kad elektros ir elektroninę įrangą nuotolinių ryšių priemonėmis tiekiantys gamintojai pateiktų informaciją, kad laikomasi 8 straipsnio 4 dalies reikalavimų, bei apie elektros ir elektroninės įrangos kiekius, kurie buvo pateiktį į rinką toje valstybėje narėje, kurioje gyvena tos įrangos pirkėjas.

Valstybės narės užtikrina, kad reikalinga informacija būtų perduodama Komisijai kas dvejus metus per aštuoniolika mėnesių pasibaigus atskaitos laikotarpiui. Pirmasis informacijos komplektas apima 2005 ir 2006 metus. Informacija perduodama tokia forma, kuri nustatoma per metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo 14 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka atsižvelgiant į siekiamas sukurti EEĮ atliekų ir jų apdorojimo duomenų bazes.

Valstybės narės numato atitinkamai keistis informacija, kad būtų laikomasi šios dalies nuostatų, ypač, kaip nurodyta 6 straipsnio 5 dalyje, apdorojimo operacijų atžvilgiu.

2. Nepažeisdamos šio straipsnio 1 dalies reikalavimų valstybės narės kas trejus metus siunčia Komisijai ataskaitą apie šios direktyvos įgyvendinimą. Ataskaita parengiama pagal klausimyną ar planą, Komisijos sudarytą 1991 m. gruodžio 23 d. Tarybos direktyvos 91/692/EEB, standartizuojančios ir racionalizuojančios ataskaitas apie tam tikrų su aplinka susijusių direktyvų įgyvendinimą ([1]), 6 straipsnyje nustatyta tvarka. Klausimynas ar planas persiunčiamas valstybėms narėms prieš šešis mėnesius iki atskaitos laikotarpio pradžios. Ataskaita pateikiama Komisijai per devynis mėnesius pasibaigus nustatytam trejų metų laikotarpiui.

Pirmoji trejų metų ataskaita apima laikotarpį nuo 2004 iki 2006 metų.

Komisija, gavusi iš valstybių narių ataskaitas, per devynis mėnesius paskelbia ataskaitą apie šios direktyvos įgyvendinimą.

13 straipsnis

Suderinimas su mokslo ir technikos pažanga

Siekiant 7 straipsnio 3 dalį, IB priedą (ypač atsižvelgiant į galimybę įtraukti buitines fluorescencines lemputes, volframines lemputes, fotoįtampos produktus, t. y. saulės pultus), II priedą (ypač atsižvelgiant į naujus technikos pasiekimus apdorojant EEĮ atliekas) ir III ir IV priedus suderinti su mokslo ir technikos pažanga, visos reikalingos pataisos priimamos 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Prieš iš dalies pakeisdama ir papildydama priedus Komisija, *inter alia*, konsultuojasi su elektros ir elektroninės įrangos gamintojais, perdirbėjais, apdorojimo operatoriais bei aplinkosaugos organizacijomis, darbuotojų ir vartotojų asociacijomis.

14 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda Direktyvos 75/442/EEB 18 straipsniu įkurtas komitetas.

([1]) OL L 377, 1991 12 31, p. 48.

▼B

2. Kai daroma nuoroda į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

15 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudas, taikytinas už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus. Taip numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

16 straipsnis

Tikrinimas ir monitoringas

Valstybės narės užtikrina, kad tikrinimų ir monitoringo pagalba būtų galima kontroliuoti, kad ši direktyva būtų tinkamai įgyvendinama.

17 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinės teisės aktus

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2004 m. rugpjūčio 13 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

3. Jei šioje direktyvoje išdėstyti tikslai pasiekiami, valstybės narės gali perkelti į nacionalinę teisę 6 straipsnio 6 dalies, 10 straipsnio 1 dalies ir 11 straipsnio nuostatas sudarydamos susitarimus tarp kompetentingų institucijų ir atitinkamų ekonomikos sektorių. Tokie susitarimai turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) susitarimai yra įgyvendinami;

b) susitarimuose nurodomi tikslai ir jų įgyvendinimo terminai;

c) susitarimai skelbiami nacionaliniame oficialiame leidinyje arba oficialiame dokumente, kuris vienodai prieinamas visuomenei, ir perduodami Komisijai;

d) susitarime nustatytomis sąlygomis pasiekti rezultatai nuolat stebimi, apie juos pranešama kompetentingoms institucijoms ir Komisijai, leidžiama susipažinti visuomenei;

e) kompetentingos institucijos užtikrina, kad būtų analizuojama pažanga, pasiekta vykdant susitarimą;

f) jei susitarimo nesilaikoma, valstybės narės teisinėmis, kontrolės arba administracinėmis priemonėmis turi įgyvendinti atitinkamas šios direktyvos nuostatas.

4. a) Graikija ir Airija, kurios dėl bendro:

— atliekų perdirbimo infrastruktūros deficito,

— geografinių veiksnių, tokių kaip didelio mažų salų skaičiaus bei kaimiškų ir kalnuotų vietovių,

— mažo gyventojų tankumo ir

▼B

— žemo EEĮ naudojimo lygio

negali pasiekti 5 straipsnio 5 dalies 1 pastraipoje nurodytų atliekų surinkimo normų arba 7 straipsnio 2 dalyje nurodytų utilizavimo normų ir kurios, kaip numatyta 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų [1] 5 straipsnio 2 dalies trečioje pastraipoje, gali kreiptis su prašymu pratęsti tame straipsnyje nurodytą terminą, gali pratęsti šios direktyvos 5 straipsnio 5 dalyje ir 7 straipsnio 2 dalyje nurodytus laikotarpius iki 24 mėnesių.

Šios valstybės narės apie savo sprendimus Komisijai praneša vėliausiai tada, kai perkelia šią direktyvą į nacionalinės teisės aktus.

b) Apie šiuos sprendimus Komisija informuoja kitas valstybes nares ir Europos Parlamentą.

5. Per penkerius metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo Komisija perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo patirtimi paremtą ataskaitą apie visų pirma atliekų atskirą surinkimą, apdorojimą, utilizavimą ir finansavimo sistemas. Be to, ataskaitoje atsižvelgiama į technologijų plėtrą, įgytą patirtį, aplinkosaugos reikalavimus bei vidaus rinkos funkcionavimą. Kur tikslinga, su ataskaita pateikiami ir pasiūlymai dėl šios direktyvos atitinkamų nuostatų persvarstymo.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

19 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

[1] OL L 182, 1999 7 16, p. 1.

▼B

IA PRIEDAS

Į šią direktyvą įtrauktos elektros ir elektroninės įrangos kategorijos

1. Dideli namų apyvokos prietaisai
2. Maži namų apyvokos prietaisai
3. IT ir telekomunikacijų įranga
4. Vartojimo įranga
5. Apšvietimo įranga
6. Elektros ir elektroniniai įrankiai (išskyrus stambius stacionarius pramoninius prietaisus)
7. Žaislai, laisvalaikio ir sporto įranga
8. Medicininiai prietaisai (išskyrus visus implantuotus ir sanitarinius produktus)
9. Stebėjimo ir kontrolės prietaisai
10. Automatiniai daiktų išdavimo prietaisai

▼B

IB PRIEDAS

Produktų, į kuriuos atsižvelgiama taikant šią direktyvą ir kurie patenka į IA priede išvardytas kategorijas, sąrašas

1. Stambūs namų apyvokos prietaisai

Stambūs šaldymo prietaisai

Šaldytuvai

Šaldikliai

Kiti stambūs maisto šaldymo, konservavimo ir saugojimo prietaisai

Skalbimo mašinos

Drabužių džiovintuvai

Indaplovės

Maisto ruošimo prietaisai

Elektrinės viryklės

Elektrinės viryklėlės

Mikrobangų krosnelės

Kiti stambūs maisto ruošimo ir kitokio maisto apdorojimo prietaisai

Elektriniai šildymo prietaisai

Elektriniai radiatoriai

Kiti stambūs kambarių, lovų, sėdimųjų baldų šildymo prietaisai

Elektriniai ventiliatoriai

Oro kondicionavimo prietaisai

Kita ventiliavimo, oro traukos ir kondicionavimo įranga

2. Smulkūs namų apyvokos prietaisai

Dulkių siurbliai

Kilimų valymo prietaisai

Kiti valymo prietaisai

Siuvimo, mezgimo, audimo ir kitokie tekstilės gaminių apdorojimo prietaisai

Lygintuvai ir kiti skalbinių lyginimo, gręžimo bei kitokios priežiūros prietaisai

Skrudintuvai

Keptuvės

Smulkintuvai, kavamalės ir talpyklų ar pakuočių atidarymo ar sandarinimo įranga

Elektriniai peiliai

Plaukų kirpimo, dažymo, dantų valymo, skutimosi ir masažavimo prietaisai bei kiti kūno priežiūros prietaisai

Rankiniai ir staliniai laikrodžiai bei laiko matavimo, rodymo ar fiksavimo įranga

Svarstyklės

3. IT ir telekomunikacinė įranga

Centralizuoto duomenų apdorojimo:

Universalieji komplektai

Minikompiuteriai

Spausdintuvų blokai

▼B

Asmeninio kompiuterių naudojimo:

Asmeniniai kompiuteriai (kartu su centriniu procesoriumi, pele ir klaviatūra)

Portatyviniai kompiuteriai (kartu su centriniu procesoriumi, pele ir klaviatūra)

Nešiojamieji atverčiami kompiuteriai

Delninukai

Spausdintuvai

Kopijavimo įranga

Elektrinės ir elektroninės rašomosios mašinėlės

Kišeninės ir stalinės skaičiavimo mašinėlės

bei kita elektroninio informacijos rinkimo, saugojimo, apdorojimo, pateikimo ar perdavimo įranga ir produktai

Vartotojų terminalai ir sistemos

Faksimiliniai aparatai

Teleksai

Telefonai

Taksofonai

Bevieliai telefonai

Mobilieji telefonai

Atsakiklių sistemos

ir kiti garso, vaizdo ar kitos informacijos perdavimo telekomunikacinėmis priemonėmis produktai ar įranga

4. Vartojimo įranga

Radijo aparatai

Televizoriai

Vaizdo kameros

Vaizdo magnetofonai

Aukštos kokybės garso magnetofonai

Garso stiprintuvai

Muzikos instrumentai

ir kiti garso ar vaizdo įrašymo ar atkūrimo įtaisai ar įranga, įskaitant signalus ar kitas garso ar vaizdo paskirstymo technologijas, išskyrus telekomunikacijų

5. Apšvietimo įranga

Fluorescencinių lempų lemputės, išskyrus buityje naudojamas lemputes

Tiesioginės fluorescencinės lempos

Kompaktinės fluorescencinės lempos

Didelio ryškumo išlydžio lempos, įskaitant suslėgto natrio lempas ir metalų halidų lempas

Žemo slėgio natrio lempos

Kita apšvietimo įranga arba įranga, skirta šviesai skleisti ar reguliuoti, išskyrus volframines lemputes

6. Elektriniai ir elektroniniai įrankiai (išskyrus stambius stacionarius pramoninius prietaisus)

Grąžtai

Pjūklai

Siuvimo mašinos

▼B

Tekinimo, malimo, šlifavimo, smulkinimo, pjovimo, kapojimo, kirpimo, gręžimo, skylių darymo, perforavimo, lankstymo, lenkimo ar panašaus medžio, metalo ar kitų medžiagų apdorojimo įranga

Kniedijimo, kalimo, veržimo arba kniedžių, vinių, varžtų ištraukimo ar panašios paskirties įrankiai

Virinimo, litavimo ar panašios paskirties įrankiai

Skystų ar dujinių medžiagų purškimo, skleidimo, paskirstymo ar kitokio apdorojimo kitomis priemonėmis įranga

Vejos pjovimo ar kitų sodo darbų įrankiai

7. Žaislai, laisvalaikio ir sporto įranga

Elektriniai traukinukai ar lenktyninių automobilių komplektai

Rankiniai vaizdo žaidimų pultai

Vaizdo žaidimai

Dviračių, nardymo, bėgimo, irklavimo ir kiti kompiuteriai

Elektrinių ar elektroninių komponentų turinti sporto įranga

Monetiniai aparatai

8. Medicinos aparatai (išskyrus implantuotus ar sanitarinius produktus)

Radioterapijos įranga

Kardiologiniai aparatai

Dializės aparatai

Plaučių respiratoriai

Branduolinės medicinos aparatai

Laboratorinė įranga *in vitro* diagnozėms

Analizatoriai

Šaldymo kameros

Vaisingumo testai

Kiti ligos, sužeidimo ar negalios nustatymo, apsaugojimo nuo jų, stebėjimo, gydymo, palengvinimo aparatai

9. Stebėjimo ir kontrolės prietaisai

Dūmų detektoriai

Šilumos reguliatoriai

Termostatai

Matavimo, svėrimo ar derinimo prietaisai, naudojami kaip buitinė ar laboratorijų įranga

Kiti stebėjimo ir kontrolės prietaisai, naudojami pramoniniuose įrenginiuose (pavyzdžiui, valdymo pultuose)

10. Automatiniai daiktų išdavimo įtaisai

Automatiniai karštų gėrimų išdavimo įtaisai

Automatiniai karštų ar šaltų butelių ar skardinių išdavimo įtaisai

Automatiniai kietų produktų išdavimo įtaisai

Automatiniai pinigų išdavimo įtaisai

Visi įtaisai, automatiškai išduodantys bet kuriuos produktus

▼B

II PRIEDAS

6 straipsnio 1 dalyje nurodytas elektros ir elektroninės įrangos atliekų medžiagų ir komponentų atrankinis apdorojimas

1. Iš bet kurių atskirai sukauptų EEĮ atliekų būtinai turi būti pašalintos bent šios medžiagos, preparatai ir komponentai:

   — laikantis 1996 m. rugsėjo 16 d. Tarybos direktyvos 96/59/EB dėl polichlorintų bifenilų ir polichlorintų terfenilų šalinimo ([1]), polichlorinti bifenilai (PCB), kuriuose yra kondensatorių,

   — gyvsidabrio turintys komponentai, tokie kaip jungikliai arba lempos,

   — baterijos,

   — mobiliųjų telefonų ir kitų prietaisų spausdintinių schemų plokštelės, jei spausdintinių schemų plokštelių plotas yra didesnis kaip 10 kvadratinių centimetrų,

   — tonerių kasetės, skystos ir tirštos, taip pat spalviniai toneriai,

   — plastmasės, kuriose yra bromintų liepsnos lėtiklių,

   — asbesto atliekos ir asbesto turintys komponentai,

   — elektroniniai vamzdžiai,

   — chlorfluorangliavandeniliai (CFC), hidrochlorangliavandeniliai (HCFC) arba hidrofluorangliavandeniliai (HFC), angliavandeniliai (HC),

   — dujošvytės lempos,

   — skystųjų kristalų ekranai (kur reikia, kartu su jų gaubtais), kurių paviršius didesnis kaip 100 kvadratinių centimetrų, bei visi dujošvyčių lempų ekranai,

   — išoriniai elektros kabeliai,

   — refraktorinių keraminių pluoštų turintys komponentai, kaip apibrėžta 1997 m. gruodžio 5 d. Komisijos direktyvoje 97/69/EB, su technikos pažanga derinančioje Tarybos direktyvą 67/548/EEB dėl pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimo ([2]),

   — radioaktyviųjų medžiagų turintys komponentai, išskyrus komponentus, kuriems netaikomi šie reikalavimai, nurodytų 1996 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyvos 96/29/Euratomas, nustatančios pagrindinius darbuotojų ir gyventojų sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės saugos standartus ([3]), 3 straipsnyje ir I priede,

   — elektrolitiniai kondensatoriai, turintys pavojingų medžiagų (> 25 mm aukščio, > 25 mm skersmens arba atitinkamai panašaus tūrio).

   Šios medžiagos, preparatai ir komponentai šalinami arba utilizuojami laikantis Tarybos direktyvos 75/442/EEB 4 straipsnio.

2. Šie atskirai sukauptų EEĮ atliekų komponentai turi būti apdoroti, kaip nurodyta:

   — elektroniniai vamzdžiai: turi būti pašalinta fluorescencinė danga,

   — įranga, turinti ozoną ardančių dujų arba dujų, kurių globalinio atšilimo skatinimo potencialas viršija 15: putose ir šaldymo kontūruose esančios dujos turi būti tinkamai ištraukiamos ir atitinkamai apdorojamos. Ozoną ardančios dujos turi būti apdorotos pagal 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2037/2000 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų ([4]),

   — dujošvytės lempos: pašalinamas gyvsidabris.

3. Atsižvelgiant į aplinkosaugos aspektus bei pageidautiną medžiagų ir komponentų pakartotinį naudojimą ir perdirbimą, šio priedo 1 ir 2 dalys taikomos

([1]) OL L 243, 1996 9 24, p. 31.
([2]) OL L 343, 1997 12 13, p. 19.
([3]) OL L 159, 1996 6 29, p. 1.
([4]) OL L 244, 2000 9 29, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2039/2000 (OL L 244, 2000 9 29, p. 26).

▼B

taip, kad nebūtų trukdoma aplinkai tinkamu būdu pakartotinai panaudoti arba perdirbti komponentus ar visus prietaisus.

4. 14 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija, laikydamasi pirmumo eilės, įvertina, ar įrašai dėl:

— mobiliųjų telefonų spausdintinių schemų plokštelių ir

— skystųjų kristalų ekranų

turi būti iš dalies keičiami.

▼B

III PRIEDAS

Techniniai reikalavimai, nurodyti 6 straipsnio 3 dalyje

1. EEĮ atliekų prieš jas apdorojant saugojimo (taip pat laikino saugojimo) vietos (nepažeidžiant Tarybos direktyvos 1999/31/EB reikalavimų):

   — atitinkamų vietų nepralaidūs paviršiai, kur įdiegti išsiliejusių skysčių surinkimo įrenginiai ir prireikus nusodintuvai ir riebalų šalinimo bei valymo įrenginiai,

   — atitinkamų vietų orų pokyčiams atspari danga.

2. EEĮ atliekų apdorojimo vietos:

   — svarstyklės apdorotų atliekų svoriui matuoti,

   — atitinkamų vietų nepralaidūs ir orų pokyčiams atsparūs paviršiai, kur įdiegti išsiliejusių skysčių surinkimo įrenginiai ir prireikus nusodinimo ir riebalų šalinimo bei valymo įrenginiai,

   — išrinktų atsarginių dalių atitinkami saugojimo įrenginiai,

   — baterijų, polichlorintų bifenilų ir polichlorintų terfenilų, kuriuose yra kondensatorių ir kitų pavojingų atliekų, pavyzdžiui, radioaktyviųjų atliekų, atitinkami saugojimo konteineriai,

   — vandens valymo įranga, atitinkanti sveikatos apsaugos ir aplinkosaugos reikalavimus.

▼B

IV PRIEDAS

Elektros ir elektroninės įrangos žymėjimo ženklas

Ženklas, rodantis, kad elektros ir elektroninė įranga turi būti kaupiama atskirai – perbraukta ratukinė šiukšlių dėžė, kaip parodyta toliau. Šis ženklas turi būti spausdinamas matomai, aiškiai ir neištrinamai.

